

Rusko v 17. a 18. století

- Ivan IV. se prohlásil za prvního cara, Fjodor Ivanovič (vymírá dynastie Rurikovců), Ljizimitrijové, období krize = *smuta* (1587-1613)

1613 zvolen carem **Michail Romanov**, jím nastupuje dynastie Romanovců

Michail Romanov, Alexej Romanov (1645-1676)

- dlouho pod nadvládou Mongolů, vývoj zastaven, teprve teď obnovují
 - absolutistická vláda = *samoděržaví*
 - velkou moc má pravoslavná církev
 - drtivá většina společnosti nevolníci, zemědělci, zaostalé za Evropou, vše dováženo
 - nízká kulturní, vzdělanostní úroveň obyvatelstva
- ⇒ nutné reformy, přístav Archangelsk v zimě zamrzá, chce získat přístup k Baltu nebo Černému moři k otevření obchodu
- postupně pronikají k Tichému oceánu
 - území Kozáků (obyvatelé ruských stepí) je ovládáno Polsko-litevským státem, pomáhali proti Mongolům
- ⇒

1648-1654 POVSTÁNÍ BOHDANA CHMELNICKÉHO, levobřežní Ukrajina připojena k Rusku

(1670-1671) SELSKÉ VÁLKY v čele s Stěnkou Razinem, protože poddaní byli nespokojeni

Petr Veliký (1689-1725)

- zakladatel moderního ruského státu, obrovské množství reforem
- nechal mučit svého syna, později ho nechal popravit
- obdivovatel západu, uznává nové techniky

1682 dostává se k moci s bratrem Ivanem V., ale vládne jejich sestra Sofie, v sedmnácti letech ji sesadí a vsadí do kláštera ⇒ dostává se do čela Ruska, o chvíli později umírá i jeho bratr

1699 úspěšný ve válkách s Turky, DOBÝJÍ PEVNOST AZOV

1697 inkognito vyjíždí do západní Evropy, zjišťuje situaci a inspiruje se

1698 POVSTÁNÍ STŘELECKÝCH PLUKŮ, zatímco je v Evropě, chtějí dosadit zpět jeho sestru Sofii

1700-1721 SEVERNÍ VÁLKA vytvoření protišvédské koalice: Rusko, Dánsko, Polsko, Sasko

1700 BITVA U NARVY, Švédové porážejí Rusy

1703 zakládá nové sídelní město Petrohrad, „okno do Evropy“, (1712) hlavní město

1709 BITVA U POLTAVY, švédská vojska vtažena na jih Ruska, kde vojska Petra Velikého vítězí, boje ale pokračují dál

1721 *Nystadský mír*, Rusko získává přístup k Baltu, Švédové ztrácí značná území

- zavedení pravidelné armády, budování válečného námořnictva, Petropavlovská pevnost, školství, budování infrastruktury, zakládání manufaktur, kde pracují nevolníci, sjednocená měna *rubl*
- rozdělení území na části = *gubernie*
- zjednodušení písma = *graždanka*